

२१ सर्गः शुद्धमानसत्वात् सत्यामर्षमवाप्स्यस्त्वमिति हे राम न मर्षयामि
 यद्यशुद्धमानसा अभविष्यत् तदा सीतानिवन्धनं सीताहेतुकं
 अमर्षं क्रोधं सत्यसंभूतमवाप्स्यस्त्वं प्राप्तः स्याः तत्तु सत्यं यतः शुद्ध
 मानसा अनवकृष्यमर्षयो रकिं वृत्तेऽपीत्यत्र अनवकृष्यमर्षयो लिङ्गि
 मित्तं तस्मिन् लिङ्गिमित्ते क्रियातिपत्तौ भूते वा खड्गं तत्र
 वोताथोरित्यधिक्रियते अत्र सङ्कल्पक्रियायाः सत्यामर्षक्रियायाश्च
 तद्विरुद्धशुद्धमानसत्वापनिपातादतिपत्तिः ॥ ४ ॥

भ० सङ्कल्पमित्यादि । तत्र इत्थं प्रयतमाने रावणे सङ्कल्पं सङ्ग
 माभिप्रायमियं सीता नाकरिष्यत् न कृतवती यत इत्थं शुद्ध
 मानसा शुद्धहृदयत्वात् धात्वर्थस्यानिष्पत्तिः हे राम सीता
 निवन्धनं अमर्षं क्रोधं अवाप्स्यः अवाप्तवानसि इदं मृषा सङ्कल्प
 क्रियायामसत्यां क्रोधस्यानिष्पत्तिरत्र वाक्याद्गम्यते ॥ ४ ॥

त्वयाद्रक्ष्यत किं नास्याः शीलं संवसता चिरं । अद
 र्शिष्यन्त वा चेष्टाः कालेन वज्रना न किं ॥ ५ ॥

छ० म० अन्यथास्मिन्वस्तुनि नाहमेवैकः प्रमाणं भवानपि प्रमाणमेवेति
 दर्शयन्नाह त्वयेत्यादि । किं नाम तल्लीलं तच्चरित्रं यदस्याः
 सीतायाः शीलं चिरं कालं संवसता त्वया नाद्रक्ष्यत नोपलब्धमेव
 चेतो धर्मात्मानोपलब्धमिति चेत् किं वा नाम चेष्टाः शीलनिवन्धनाः
 क्रियाः वज्रनापि कालेन त्वया नादर्शिष्यन्त न दृष्टा अभूवन् अपितु